Bréf send Benedikt 1900-1905, 3. hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Árni Arngrímur Þorkelsson Geitaskarði – Árni Árnason Höfðahólum – Baldvin Baldvinsson Granastöðum – Björn Líndal Bessastöðum – G.Þ. Víking Garði – Hannes Þorsteinsson Reykjavík – Ingimar Eydal Akureyri – Ing. Gíslason Breiðumýri – Kr. Kristjánsson Víkingavatni – Sigurður Guðmundsson Kaupmannahöfn

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-5, Örk 2

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þorvaldsegri 3. ágúst 1894

Elskuleg Vinur!

Ástar þakkir fyrir síðast, vingjarnlega tryggð ína. Mér þótti vænt að þurfa eð skuldu eð þig síðast en svo var þá eð vera. Ólög er hella á marga eitt hvað og eitt lítið í hvíldarinn lífsins. Ó, Vinur minn þú veist eð þú ert í góðri gleymi í brjósti þeger þú þér stella blóm en sem bol. Þú verð eð

skrifa stutt núna er á þessi síðasti. Heilsan mín
fara. Mér líður illa um. Hjörtu og allt líf-
allt af losni. Af sjálfu vonlegt þessi mjöl-
nis veikind og leiðilegir þeir á líða og falla
skrifara mínu langt yfir vitlaust mjök og sofnad-
og reyndu mínir allt sem. Og hitti mínum einstaka
ja vil vita Hinzt þeir í Mýdal. Þrengjöl
ísl engi hlutur. Fiskfót lærlingsins í Reykja-
vík. Hannes ekkert orðinn nú, hann lofaði
fjörðu? Fannst þú þeir Ólafur mjöl og fjöl-
mallkunnar? Eve engar vilja og ógjör aðlitsvelu
þjillin aftur á. Heilsuna er á hvörfu tuggja
orðu Björna mínu. Gen-blaðinu er þú á allt
er sem. Ja, get eitthvað á mörku, hann stendur
fundlist þú á er orðin ja fór sp til allt allt nú veit
hvar nú líður á Siðast. Og þessi á fingra
Heilsuna kynna mínum hann aftur ítrekar
Kærleg mót fjöllunum Frá þú sendir mínum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

bendi gjemmori. Blaðinu í Vík í Mýrdal
bleyt og beiðni hann
að selja þá. Hann er
mjög ólagnaður. Menn
má ekki skrifa
neina. Meðan er
ofsa á bata.
Vertu svo blessuð
og gjörðu svo vel
fyrir mig
Heilsaðu Maríu
systur.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Akureyri 21. okt. 1903

Góði vinur!

Mér er sagt að forsmunnugi okkar Haraldur Sigurðsson (Kangvellingur) sem var okkar samtíða á Hólum, sé einhversstaðar nýdur kominn í Reykjavík. Innlagt bréf er mér mjög áríðandi að komist í hans hendur hið allra fyrsta; en adr. hans veit eg ekki. Mér þykir ekki ólíklegt, að þú kynnir að vita, á hvoðan stó hann er, eða gæti fengið vitnesskju um það og ef svo er, þá bið eg þig að koma bréfinu til hans svo fljótt sem unnt er; að öðrum kosti eydileggjarðu þat.

Þökk fyrir allt gamalt og gott.

Þinn einl.

Ingimar Eydal.

Einkaeignasafn Bjarna Benediktssonar. © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Kiedukinn 29. des.

Tíðarfarið er nú sem stendur bæríleytt: frost og hagur. – ~~Fyrir~~ Á jólaföstunni varð kreðar og kom mikill snjór. En sjálft fyrir jólin gjörði góða hláku og tók þá mikit af snjónum.

Heilbrigði manna, og skepna er, það jeg veit, gott hjer í sveit, utan mein lauk kuef sem stingur sjer niður á einstökum baum. –

Lítið var um skemmtanir hjer í Kinn um jólin, samt var haldin skemti samkoma að Finnstöðum aðfara nótt sunnudagsins fríðja í jólum. Af fundi þeim hef jeg ekkert fjetta. Utan lakkir var hafi verið sóttur handa einum manni inum sem var á fundinum, því kom hefði á hlekkt í fóti, í gleðinum samt má auðveldlega vera að þar sjer eitthvað meira.

Í Reydal var skemmtifundur haldinn á
Sunnudi sinna nótt og á tímabótum
Af þeim fundi gat jeg oforlátt
sagt því sjónarvottur er nokkuð kunnugur
um hann. Þar vóru 19 menn á-
komandi: bóndi gamalmenni og fl.
Byrjað var á ræðum og spilað,
svo fór (samann) mennum að leiðast það
fóru sumir að skemmta sjer með
geispa, aðrir fengu stóru á augun
og sumir undu álfaðir og fóru að
vota gólfið ~~og fóru~~ og sumir tóku
sjer vænan blundi kvennfólkið
sumt, þjáðist af þessum „nýmódins"
hósta, en það var að sjá af latning-
un, við hvorum veri sú að strjúka
höndinni um kinnina, og sjúga
upp nefið, og lygna augunum.
Einnigin var skemmt sjer þar með
sögu á leikjum o. fl.
Svo lét jeg (nú) hjer þessar enda
en lofa að senda blaðið þínu líner
sinna. —

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Breidumýri 28/ii. 1904

Kæri skólatróðir!

Um nafna minn er mér það að segja að einn er mér til meins að senda mér nema eitt exemplar nokkra á. Jeg sagði honum nýs í fyrra, en þú sendir mér samt 5 exempl.; jeg hefi gat verið í þremur og verður það að fráðrenna sölulaunum kr. 6.00 + mínu exempl. 2.40 - 40 = 2.00; alls 8.00 þessa kr. 8.00 bíð jeg þín að senda

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Haldið vin minn bókbindara um og vona jeg að hann bæji þar, mín vegna, gerði þó að þú sendir honum bréf þetta.

Ekki veit jeg um fenjið það, sem mig vantaði í „Ingólf".

Menn þurfa líka heimastjórnarm. og þurfa þannig Ingólfur fara af geist og standi og þrýjast ~~[illegible]~~ yfirleitt ekki ~~[illegible]~~ reitt sig á fjárveitingarlöðin.

Af mér og mínum allt bærilegt að frétta og annars er að segja um skeitunga mína.

Kær kveðja

Þinn einl.

Ingólfur.

P.S.

Ekki vanta eitt exempl. undrta á.

J. G.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Geitaskarði 22. jan. 1905.

Háttvirti herra.
Kæri vinur.
Hvort sem þarf líkur beta
eða ver þá þúa ég þig.
Bréfi þínu 26 jan. f. á. fékk ég þá
eigi mann hvort vinir tapi. Ekkert
er skrifað og um alt annað er oss
talað nú er reyndar upp á kláðagin.
Ji nori eprinu fer þarf.
1895 á „Skaftafellsvá" var þarf
oss einir raddum um „dandalt".
Hvernigan gnaudi þá oss þessa
mapsbanar dandalhandlir yrðu oss
10 árum liðnum, skeðar, eins og
nú er þá skadreyndin. Ji
þær sem ellsnir vissu af
þannsýnis, gaðar hafa dathis

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þann í kuy, en þá spyrjum
mér þann ekki? Hvort á þessi
dulspeki að þýða? Gæta
ekki þarf mér, að einar 8–9 ára
gamli „spjádálfur" muni mikla
eiti af Íslenzku spjádómi
verðin undurdur áður Íslenzka
sjálfstæði gagnvart Danum.
og af 9 árum liðnum sjeu Danir
líklegir til að fá Íslenzku spjádómin
til að játa og viðkennast hvíldi
af þeirra frá skyldi Ísland
vera óháð siðjanlegur hluti danu
veldis og engum sér stöðum
landsréttindum, í þeirri merk-
ingu, að Danir mætu ekki
þegar þeim sýndist og á svo
ákrifa mikinn eða lítinn hátt
sem þeim ~~sýndist~~ líkaði, hafa ákrif
á þann? — En svo gengur þann
þráðurinn, stundum áfram aftur
á bak, þegar hún er þess
eðlis, að hún þarf að leggja
leið sína gegnum manns hugann
sem er full af þekk-
ing og vaðar í stóru skilningi og
grúinn af hálbrjáluðum
hugsjónum og spjádómur sjálf-
stæði, mátti fúnjúum metorða
og matur hugnæmum til fæm
einstaklinga sem af sjálf-
ráðum aðhafa hljóta hamandi
og hnefandi áhrif á orð.

Þann er rétt eins og þetta
eigi ~~eigi~~ eitt hvað skilt mér
þann algjörða trúleysi, sem
engar varanleik skaðar til
nýa: ergo finnur ekkert sam-
arlegan gáfnaþ og ekkert heldur
nýtkjósleg Gátt. — En er

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

andsvelt af falla áðr dýpra.
Sjúkdar nú illt fyrir mig.
Síðan mér náði fyrra náfrænda mínum um landið sem
fari mirt mun nægja af sóðaskap kenna af lítilþægni.
Lítilþægni er fanst af láta
Alberti sína sig eins á seppu til
af leggjast á gæfmatta Dana.
Samt segi ég: Vaxi fjándinn
ásmegin, getur hann hæðist fjáð
ernum af drepsi undir sig af
eins höndum Dana sjálfstæði
sitt. En til þess þarf samheldni af sandromi þinga af
fjádar. Hér er nú stadnar af
þeim af fanst merkinnar kaft fyrir
augum fegur tignunin af Ilkuiðelum
til Dana er eins hjartgróin eins
og hún er fjá radherranum H. H.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þær er þjóðdrekin af allþarfri áhöfn sem þeir Tómas Sæmundsson Baldvin Þórðarson og ég mil degja Bjarni Þórðarsson og Jón Sigurðsson voru gegnsýrðir af, ordin af anda sem kvikna hefir hjá þeim og eldjum og sem mér hvíl fylli í nauðum og hefjum.

En þeirra hafa ordið þorlög skáldsins sem unga vandi þó vís þessu. Þeirra vil ég álíta ekki komin beina sprettir af varnemnska eðli, heldur af vönhan hilbrigðra þáli dýrra hugsjóna. Svo eru þeirr atburðir og ráð viðburðarna, sem hrífa manninn sem glæsilegt firnamerki einí ósbanz eigingirnda flokk. Af þordyldin er þú svo mikið, af enda þó grund af þanþráðnar skilyrði, geti hann haft. ~~Ef~~

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

láti hann ekki annað gefið þeim
þvir, þó verður ókæfilegt, að
metoda gitsdia leher öndunin
sökk í hyssanu heimanum. Stunda
klukkan sem verkuljóðar landsins
á svo að fara stir er Jón
Olafsson. Og þetta passar samann.
Því japanmikið samræmi er á
milli þess sem búðir þessir
menn vinna í þarfir Lalenzku
þjóðarinnar og þess sem þeir
hafa ort um þau hvað þeir
vildu gera þvir hana.

Þeir drepur sig aft saman
þeir sem dáin líkast er. og
þó ekki síður hitt, að lífir
líkur best.

En þess óska ég af hjarta,
að Guð lédi ekki ógæfunni að
svipta okkur þjóðina Lalenzku þjóðina
svo, áður mannvali, áður sönnu
Lalenzku þjóðerni, að ekki skende
þó dóp einhverjir ágætis
menn úran hjá þessum skallu
lík og halda vörð á því, og
áð þjóðin bleindist ekki þvir
því, hvað er stjórnskipuleg
sjálfstæði.

En þeir er eins og þeir sé
ekki svo andalt tuðarmynd-
um að upprætta minnin á
efnalegri velferð og stjórn-
skipuleg sjálfstæði.

Salómon var líka í vanda
þegar mæðurnar deildu um lifandi
barnið og dauða. Hann fann ekkert
ráð sem nakkuð verkuli. En
honum einfell hjartaf-máðar-
ástin - þetta landlæmegarta
í heimínum.. a Ó! að þanfordi

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

hafi, og lapa þeim af hafa
matinn af hvítu áleitni, en þeta
hefst af haldleysi – verðdómi af verðleika
andlega sjálfstæðis, af ólærðri
fjölduni, eldheita altjaðaraðs.
Og svo, af áreiðinnir af þessu
ýmsu andlegt, líkamlegt og efna-
fræðilegt – virkilegu þrekmikil.
En hér til þarf mikinn af
starfi. Í hendur þarf af halda
upphreðslum í bókl. ágwæklegu.
Jafnvægis er mönduð alls.
Sannreynis – samræmis.
Eitt af enn: Eg sampanna þér
mér ferðinni heiðr sem lóðsuinnar
þínir hafa veitt þér og sýnt.
Brjóstum hennar er B.M.Ö. af
svona skyldi eðlin smáar í skaptinu
Þurf er líkl. honum þyki bitur
eggin af hörku í hanu. – Síðferðisl.
þrakuðu manneðli mun verð finnast.
Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

af krónur gezi borgt þetta upp.

Þá skal eg af endinga biðja þig taka ofan fyrir „Dýalf" hjá kunningja mínum hr. Matthíasi Matthíassyni kaupmanni (í Halti) Þú gefur honum kvittun sem hann svo afgreiðir á sínum tíma til mín.

Loks af endinga verð eg biðja þig reiðast ekki afdirfsku minni af nærgöngulsemi.

Líkist gleeði mig af þú lánn þú þér. Munda eftir náðarmanni sem eg óska af fá.

Allra hellu af blessunar óska eg þér.

Þinn skuldb. kiðsvi

Á. Þorkelsson

Eg bið hjartanl. af heilsa Matthíasi.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

REYKJAVIK
23.-2.-1900.

Tuel- ort Benedikt Sveinsson

Húsavík

vid Skjálfanda

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bessastöðum 20/2 1900

Kæri skólabróðir!

Hef þú kæras þakkir fyrir bæjefni, sem þú skrifaðir mjer í vetur. Mjer líður ágætlega vel. Lærdómur gengur svona og svona; einkum er mín Grönsku-kunnátta þrenns bagaðrar enníþá, en Grískur og Latínu hefi jeg talsvert lesið, og sömu leiðis „Fysik." Jeg er mi hebst að hugsa um að taka ekki próf í vor. Ekki af því að jeg treysti mjer ekki til þess að standast það. — Það skaltu ekki láta þjer detta í hug?!! — heldur vaki þess, að jeg er að hugsa um að verða hjer í Bessastöðum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

aftur ad vetri, og þá er mjer þýðingarlaust ad taka þráf upp úr 5. bekk. Þórði Thoroddsen kom hjer um daginn – á leid til Hafnar – og band hann mjer 200 kr í kaup, frá 1. aktober til 1. April og fríett fædi og húsnædi ~~til þess~~ a medan ad jeg nædi ad lesa undir þrófid.

Þetta virtist mjer svo ádítlegt tilbod, ad jeg gaf honum gódar vonir um, ad jeg mynedi taka því, og nú er jeg nærtum stadráðinn í því.

Ef jeg fek þessu bodi, er jeg hætt ad hugsa um ad verja September í sumar til Frönskulestrar, og vera þá í Reykjavík og þá mjer einhverju gódan kennara. Þess vegna þer jeg ad líkindum ekki nordur ad Þingvöllum í sumar, en verd hjer sydra og reyni ad kaupa mjer í fylgd med Engelendingum, eda verd hjer á Bessastödum.

En hvernig ætlar þú ad hafa þad? Ætlar þú ad koma sudur í vor og taka þráf?

Eins og þú veist, er sjera Jens Pálsson nágranni minn og kemur hann hjer aft. Sídast þegar ad hann kom, rædduum vid um „Politik". Þad er í fyrsta sinni, sem jeg hefi „diskuterad" vid þingmann um hana. Jeg er, eins og þú veist, ekki mikill „politikus", en þó fór svo ad lokum, ad hann vard ad kannast vid, ad Valtýskunni fylgdu margir ókostir. Þad, sem hann einkum byggdi vörn sína á, var þad, ad ráðgjafinn mynedi segja af sjer þú embætti, ef honum kæmi ekki saman vid þingid, sakir þess, ad

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

hann mynti skammast sín fyrir að gæfna því, að óvilja þínum, en hann játadi þó, að hann gæti setid í rádgjafa nefninni eftir sem ádur. Eftir þessari kenningu, er það því allt undir sám kilfinningu rádgjafans kamid, hvo nokkur bót er ad Vatnskunni eda ekki, án þess ad tekid sje tillit til allra annara ástæda, sem hún hefi í för med sjer. Vid skildum sáttir ad kalla, en ekki var trúttum, ad klerki vori farid ad reyna í skaf.

Hvernig lýst þjer á finnsku ára afmelishátíd „Þjóðatsins" í skálanum? Nýr finnst þad nágád uppfynding!!

Skrifadu mjer med fyrsta ferd.

Þinn

Bjarni Líndal

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Höfðahólum á Skagaströnd 29. XII. 1902.

Kæri Benedikt minn.

Nú er stórkrd á hverjum degi, og ekkert hægt að ~~mæla~~ vinna; sé ég því ~~af~~ ekki að ég taki mér annað fyrir hendur en það, að rissa þér nokkrar línur. – Þó hugsa ég ekki að þér geti orðið auðið á, né ánægja af mínu frá mér, en ekki sé ég! Þat. – Almenn tíðindi fleyt ég þér ekki enda er þau fá og smá hétan ár hvat.

Ég fékk frá þér öllúm mínu með ríðlingi Einars Ben. í haust. – Ekkert hefi ég reynt til þess að eelja hann, og alla, að ég geti ekki þótt ég reynti; menn er sjórfyrir þeim eins og áður. – Ég er þó fullilega samdóma þér um það at ríkisráðakretit! stjórnskrárfrumvarpinu sé hrein og bein svívirðing, og er mikil pólitisk misstiegjing fyrir þjóð og þing at taum fylkja þá á sem mest gekk orðit, en ég held at samfylkt frumvarpinu verði ekki hindrað hé danaf, en ef ég hefti nokkon vin um at er gröti ompdi

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ý ekki spurn að hera öxi mínar í höfuð þeim. – Ég þorf ekki að segja þú þar áðeins sem ý hefi frei þenn, þú munt hafa þar sönn, enda er þar augljóst öllum. – Það verði þú ekki hægt að segja að vit lifðum á þólitiskri áld, ef þingið gæti gert slikt drengskaparbragð af sér, og engin áðeins er til þess að ekki að þingið verði að nakkur „nýsa og hetra" en síðast. Þegar svo má heita að allir sem vit „þólitik" hafa fengist, eða í þingi sekit síðan 1874, hafi eikkhvat á baki sér af þólitiskri bakklegri eða sinnori, þá er ekki vit gætu að búast. Tillagan 1875 var fyrsta sporið, og vit hann vom morgis síðrir, sem þó hræfluðu á rétta leid þegar höfuðsvíviðing in, Valtýskan, sekkist á tröinn. Og hvat hefi svo borattan verit sem hád hefi verið síðan „Valtýskan": ágæðleg og náðarleg landáta þólitik, rekin fram af hamslausri hégómagirni og valdfýsi valtýs og kumþána hans, med fleiðu heimekinja og áðrenji þjóðarinnar í sinfelkingu, en med ásrifnunar einheitku vilja og einurð, og góðamikilum dugnaði. – En hinsvegin: Veik vöm skóri hlutu þjóðarinnar, ad mikla leiti áframa

Briem og mela þann med honum lit kaminjor hér. Og sv eptir kaninjorna fer „Þjóðólfur ad vikra kringum aðmann „morgt er þá vel um hann", ekendur þar, en hvat þad morgt er kynni vit „Þjóðólfur" lítt fú ad segja, fremur en aðrir, sem þekkja jórnið í Þólitikinni, og satt vilja um hann segja: Ramur geris nú þeðan ekki mikit lit sem „Þjóðólfur" sagði, en þad var áþarft med öllu, og bakklegri sannast ad segja. Jú, þad var satt, „Þjóð" mun hafa sagt ad „eðjamar Páls kynni ad renna upp reinna. Þad var líka helst eðkilegt. Hann var helda aðkilegur höfðingi, eða Þjóðar-herlagi. En svo lák út yfir þegar Sigurður prófessor Þórðarson fór ad dæma afvelaf á Pál í „~~Þólitikinni~~" Þólitikinni. Þeim grein hann þá aðmanns „hræfsmi" hérna, eins og trúðkonan kvalkálfinum.

Þad er dáindis áneðjulegt ad vera lítsmaður, undir formennaðn elíkra leiðtaga. Komist Páll Briem hér ad í vor, þá má hann vafalaust þakka þad þeim skjalli Sigurðar og svo „dustri" og kunnaðke „Þjóðólfs" líka. Kenna þú at þú ad þad er ekki ein-

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

gengu gaspskapur valkyra, sem hjálpast fein
heldur einmitt, taktleysi og bjánaskapur aftur,
og er leitt að þurfa að játa þetta.
Amtmaðurinn bjóðir sig gallharður fram
hér aftur, og er það áreiðanlt. að mörgum
þeim líður illt af þvi, sem mest er hitt, sem mest
er til þess ætlast af honum að, og hefir og fullu
heimild fyrir þvi, að þeir eiga einskis
þess af sér fara, sem þeir þurfa til þess
að ~~koma honum~~ sigra. Og víst er það að
hörð verður kosningarimma hér í vor, ef allir
lifa þó, sem nú lifa. Vér fáum líkl. Jón Jakobsson
til framboðs með ~~Jóni~~ Klem., mun það verða
aftur dilkekilegast til ~~fylgis~~ sigurs, enda
er Jón áðjósanlegur fingmannefni.
Nú held ég þér þykir nóglomið af þessu gæ-
geti, enda skal ég nú ekki þreyta þig lengur.
Ég sá í einhverju blaði að Ben. Sv. stúdent
væri trúlofaður, ef það er þá árétt og
þá til hamingju, sem trúlofuðum manni
er eða ástrúlofuðum. – Ert þú sá B. Sv.
sem talinn er í prestaskólanum í „Dagl."
Einhverstaðar hefi ég heldur eitthvað sjóð,
þig en í þessu svörðu sveit, sem presta skóli
hinn er; þó hún sé, yfirhöfuð, miklu skárri
en bölvaði jóðsdrasl, þeir er verði fimmtu
„demoraliserandi" og heimskandi hverju manni.
Ég bíð þig að hann Baldvin kem knetja mín
ef hann er eytt, sömul. Þórð Sveinsson og
Ólafi Oddsyni ljúfmyndum og hefi ég þá aldrei
sitt þann mann.
Óska ég Sir þú og yfirleitt öllum yfirleitt
skjár og allm. „forelligra hluta".

Þinn einl. vin,
Guðmundur

Bennatur fyrigefur allan frágangsinn á þessum
bréfi, klessum, strykum, ólíkum gallt; ég hefi
engan frið þessi orð og gerði, enda er ég ekki
vandvirkur at náðum.
Gaman væri að sjá línu frá þér víst hvíldi-
og sendu mér þú adr. Sigga góða.

Sæll.

Ég óska at betur fari vit at mér fimmt nýr
stjórnarbátur – hvat sem sikissrádsetningi líður, heimatil-
búnt, fú hvaðr ójafnaðinn sem hann er skaðast.
En sigrati mann verði at sækja sig vit allt
og vit mun sigrast af sundrung og allskonar pólitisk

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

sýnorir og hnegjur. Grísir – niðjar akur-
yrkjuna – en þeir verða líka að fullkomna
það verk, sem feður okkar hafa, að leysa
Ísland og Íslendinga úr öllum fjötrum. En
skemmtilegra verði, ~~at~~ ef við hefðum gert
það.

– aðra unglinga, en aðra, morgun gáðu og dag-
andi manna. – En óneyðsl. verða þá viðlað
að apt hefir heimatjórnarflokkurinn sýnt óju
ofsýt takdlegri, og bemaskap, eins og t. d. þegar
þeir hann kemur fram ~~með~~ hrygg jr sáðkorn
fruv. eða í sama, þegar hann ~~þá~~ kýs fyrir forseta
í neðri deild þann mann, sem ~~þá~~ hann álti
samant að segja mjög líklegt verði að vinstri, sem er hafði
reynst vemlegt hrygg jr handa jám. Eða
þá akkr. greiðslan þeir í ~~of~~ bankamálinu
1901. Sama mátti halda lengi áfram. Heima
stjórnarfl. á þingunum síðustu hefir ákakanlega
sýnt það að hann skortir mjög sterkan vilja
og ~~tarkt~~ kjark með álla.
Þjóðin hefir reynst helda skörð en þingið,
t. d. í kaupmálunum í vor, sýndi hún hálfvæð-
an dugnað – og í í heimatjórnarflokkinn. En
ný líkur líka út fyrir að við eigum að safna á
lóðhejunum fram yfir mestu kaupmálin. Nú hegr
ist engin sátt, og sérstakkent lífsmorka. Eg álít
þó ekki eins víst nauðsynlegt en ný at baldýski
flokkurinn verði undir. Hann gekk gerst mjög
illt enn þá, og hvernig ekki illgreinst nú. sett
upp. ef málin fá ~~at~~ standa kyrr. Nú er álit

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

líkindi til að við mínum notaðu kjördeni að fullu eða öllu f. t. Rv. sýslu. N. múla sýslu, Dalasýslu Vestm. sýslu. og efsti vill fleiri. Skamma hrs.?
En engínn möguleiki til þess að við vinnum eitt einasta sæti, nema efnam kynni sæti Egyptu! Langadalur, sem ég tel þó víst, er ótalinn, enda er álitmunur um. En eg fáfræði. Jálitlis, sem þurt er að eða sé eingöngu ad standa í stað, þá er hitt þó verra at gera ekkert til þess, en mér finnst þó allt útlit til þess, at þurt verði þó úrvæti heimastjórnaflokkinn í vor. Efti þó sem akkur sekk! Fyrr, þá hefðum vér átt at setja akkur þurt mark ad vinna sín eina meirí í vor, en þurt þiðti víst ádeili hérafin eða hjánalg illusion, ef maður léti þeta hegrant. - Elzki veit ég hvort vér Heim. höldum akkur heiðri í vor, en reynum eðlum viðþurt þó. Skáfum vér þó vér mergt at eða: ónýtt kaupmanna-vald, sýslumannsafríki, o. fl. o. fl., sem verði þó líklegt, ef ekki verði þrekleysi og fjaðakorta akkar megin, sem hjálpar óvinunum til sigursins, þó þeir séu sárlitlis garpar, þegar á reynir.
Og svo er takkleysi leitandi mannanna. - Akkur þúlti hart í fyrra Austri" lák at skjalla Pál

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Khöfn 28. maj 1903.

Bezti vinur!

Þakka línur. Pólitíkin hinsvegar, at eg sé langsamur. Vit heldum pólitiskan fund um daginn, þar hófsami minnaðr. Eg talaði lengst og hátekanmæli funn og sagði „illigheder" á kostnað Friðelsins, tvo sem fordi af röksemdir hans hefðu verið fitu-lettar. Bezti var og Tekin; gegn, bæði af Ottu Stowa og tvo af linari Arnórssyni. Haraldur Jónsson talði þar og máli vorn. Jón Þorláksson talaði ákaft í móti okkur og líg. Eyjólfur Hafstein presti Pétursson talaði þar og var helzt á máli vorn. Þad var byssna skynsamur maðr, held eg sé. Eg þekki hann lítið enn.

Einkaeigandi Bjarna Benediktssonar. Bjarni Benediktsson

Nú er B. B. hér. Fundur!
Engli, sem mælgt. fundarboð
sýnir. Ég ætla at tala fyr.
Vit erum hér líkl. í „majoritet"
Umræum á stórentaðfundinum,
þrí at vit táluðum hetur en
fjórðu varir. Ársfundarbatendur alls
eindregnis fylgjandum varir.
Stórnora mest.
Þinn einl. Jónhari
Sigfús Eymundsson
frá Vestjóvum

Kveðja til þórðar og hinna
yngri flakkómanna vorra.
S. E.
Vilt eki gefa eitt fundarboð
á landsbókasafnið? Þú ekila
þrí. Þat er ekki víst, nema fund-
urinn hafi ekv. ávangur og
þá er rétt, at geymt sé, hvørs
stefnuð til hans. Sam.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Br 9/5 „Laura"

Hr. stud. theol. Benedikt Sveinsson

Reykjavík.

Ísland.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Sig. Guðmundsson
Peter Farimagsgade 24 I
Kbh. K.

REYKJAVÍK
14.-3.-1903.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Tórshavn 1. marz 1903.

Gamli vin og skálabróðir!

Tjú bréf skulda eg tér. Tikið fyrsta er dagsett 17. nóv, annat 14. dec. og hitt tríðja og síðasta 9. febr. Allt tetta bréfa-lynstur tanna eg tér nógv nef. Svo óska eg, at mar sjá verði tér heilladis, er tú hefir tér fastan Tofnarbóndanum bundna.

Tat er satt, at eg hafði rátgerð at skrifa tér kröftugt skammabréf fyri áheillaflanit mikla, er tú hefur gert tig seinan um. Tú veiðt, vit hvat eg á. – Í Drangabréfinum bjóst eg vit, at sjá og heyra, hvat valdit hafði tiltekju tinni. En tad brást. Tú segir at eins, at onót tín hafi ... talit tig á tetta. Tvert hélt

og þó og stafaði sá grunur minn af því, at
ég hugði, at andi sá, sem illi væri afbrigði
vara, er kenndi þig út á illiðjuna þeirra
Þórhalls og Kinks etc. Því at ég issi engi
hans von, þar sem þú varst. En þar
er hátt margra kvenna, at þar er
trúaðar mjög og hafa þar löngum
verit fóstur guðhræðslu, og fannar
vitleysu. Lá þá ekki nærri at ætla,
at ~~[illegible]~~ hefði hér um nokkuð
várt og at hún væri þú líku marki
brennd og aðrar konur? En ég
tek þig trúanlegan í þessu efni. Hins
vegar fræðir þú mig á því, at trúir
menn í Vík hafi talit þig á skála
vistina, þótt hún frjáls fyrir þína
hönd. Þat væri gaman at vita, hverir
þeir náungar eru. Ætla menn
og sem minnst at leita réða annara
um ráðagerðir sínar. Mafa þau oft illa
gefizt. Ég er nokkuð hræddur, þú, er
segir í Mafamálum, at ill ráð
hefir oft þeit
annars brjóstum úr.

hem ætlu at kyma sér hnúta sína
sjálfir og leysa þá sjálfir. Þat hygg ég,
at verði affarasælast. Geta má ég þó
þess, at ~~er~~ ég veit af gömlum drengjum
heima, vin okkar beggja, er afræði þér
at f. gerast prestaskólalærlingur, eins
og hann gat. Þat hefir hann skrifat
mér sjálfur og veit ég, at hún segir þat
satt. Þú veizt, hver maðurinn er.

Þú segir mér ekki, sem þyrfti er
greint, hvað valdit hafi fertum þínum
á prestaskólann. En þess getur þú, at
skotunin sé sama á kirkjuljónum og heiðg
um efnum, sem verit hafi og gleðr
þat mig. En í bréfi þínu 17. nóv. ~~[illegible]~~
kveðst þú hafa gert þetta „til dundurs".
Þetta er illa mælt. Ungir hugsjóna
menn ætlu aldrei at ~~gera sér~~ láta
sér þau orð um munn fara, at
þeir gerði hitt og þetta sér „til dundurs".
Þat sýnir, at þeir eru í vandræð-
um staddir, at þú er svartsýn, hvern
þeir ~~[illegible]~~ eða hitt hafa á hendum

Einkaeigandi Bjarna Benediktssonar. © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þeir skuli hafa afar ~~yfir~~ af þvír sér, svo sem vér þeir bún. Og líkt atinn hlýtur þat at vera at „dundu" á þvesta skólamum, þú at þú skal í trauðla + tróa, at þú sumir fyrir þér þar. Og hvert er svo þetta „dundur"? Þat grúsla í grúsum skrotum, sitja á hekn met Lárusi Thor., ~~etc~~ Bórdla hyjúlfs., ~~etc~~ Guendi Goðmundsyni og Konu-Geira, hlýta á borzara-speki Rúla eða málfimi, Gjörhalls eða gjallanda Jóns eða lögvísi lögvitrings hins frítuga lögvitrings, & Kristjáns, at búa til vetur um eilífa lífit og eilífa salu og eilífa glötun og bænir (!) um fyrgefning. synda, regn af himni og forðjá drottins, sem hvela verðr og sjá at allu stjórni sem hezt og at skylda vor sé, at heyrja oss undir og þolla fyrir metleti og mátlati, ~~og svatlat~~, og þá undrist þat, at hú líðr þat, at Island er [illegible] + og hvat er þá til verðs á skeða?

Landsbókasafn Íslands – Gegnir – Handrit – Reykjavík

slíkt er bæði dumt, Benzi minn! Hvar er þú, at slíkt aldri anda, allir samleikasátina, styggi og gáfgi vilja, í skönnum máli, manni mannum? Já hefði þér verit sama at setjast at búi í Eyey og gerast ~~vaðan~~ höfðingi mikill á hákarnesjum og búa til bóm fyrir fóstursjörðina, sem hefir ekki hvat eigt fóg á slíku nú í fólkafætinni

Jeja. Þetta verða nú at vera allar skammirnar. Þar er nú svo langt um liðit, síðan Þrúman reit mér at eyra um dautasynd þína, at seitin er runnin og grenjan þorin, sú er skreyggan skógs, at lítit verður úr þeim. Eg þat ~~eg~~ aftur fram, at eg óma þér og heitmey þinni allra andum og vona, at þú reisir bú í Eyey á næsta vori. Þat verðr varla gaman at hitta þig og stráka þína þar, þegar eg kem úr útlegðinni, sem þú kallar. Eg vona, at þú verðir þá í and-

Eigendur handritanna á Landsbókasafni Íslands

skotafleki allt heilagt og allra heilag
en fyllir þér um fáeinum forna og bejti
nisbir merkjum frelsi, réttlæti og
samleika. Þar er systkin þjóð, há
og göfugra, er eiga á at eiga verða herra
óborinna arfa á ólomnum öldum
og stýra stórveldum þeirra, skapa þeim
blítari kjör og kjartari daga en
þeirra, er enn eru alls.

„Hve margt á hún óskrátt, hin eilífa saga
um ófarda moringa, sáðheita daga!"

Og sleppum svo þessu. En þess vona ég, at
þú virtis ekki hreinskilnina á verra veg.

Nú geist áðitt. Á morgun snúi ég mér
„pólitikinni"!

2. marz 1903. Um þessar mundir flýgur þá
þati fyrir, er at höfuðþaur allra
íslenzka landráðamanna í þeir gera
sér allmarga á þessum „situstu og
verstu tímum" – hugsi sér at kjóta
sig fram í Hímavatnsstyðlu. Þá vari þó
setiðm svarfatarðalurinn, ef þeir
Valtýr og Klæta-Páll gætu fengið

Hímavetninga! Sá kvittur hefir og gos-
it upp hér, at Valtýingar ætli at
leggja niður landbúnaðarmat til tilstyrk
landvörnarmanna" og fá hann þeim
Amtzen og Warburg í hendur, er mælt
er, at skorti fé til at setja hlutafé-
lagsbanka á lögum. Sögur segja, at þeir
hafi ætlat at afsala sér einkaleyfinu,
en þá komu þeir Björn Kristjánsson
og Skúli í ogna stjórn og báðu
þá at festa þri, til þess er mesta
þing væri afstaðit. Hétu þeir at stofna
at þri, at þeim yrði fengin landstæð-
ind mat halti og hamsi!! Er leikur
þessi áfagur, ef sönn er sagan. Þat er
hryggilegt, hvesu íslenzka pólitikin
er komin. Og hvenig á líka ódrengsi
at fara, þegar baráttan er eingöngu
hát um fé og völd? Íslenzka þjóðin
virðist vera orðin vatalega sitspillt,
ef eitthvat mætti marka af frammi-
stöðu sitarstu þinga. Og þat gæti
verið [illegible] er til og þjóðin er verðugri

hugsanlögum. Rök og samindi verða
vel látin sigla laus og leit, hagur lands
og lýðs er at vettugi virtur, en í stað
þess at líta fullkrænir einvörðungu
á þat, hvat þeim sjálfum gagni
og at flokkur þeirra sigri, verði eins
og vaði ekki til fyrir þjóðarinnar
sinni og skiftist eigi er eigi ekki af skift-
aste um samindi málstaðarins
og hagsæld og sjón landins, heldur
ein þeir einstöku bonaleikur, þar sem
bæði ekki um annat at hugsa en at verða
afan á mót einhverju móti. Þat vari
stór hagur íslenzku þjóðinni, ef it
gætum tekit helzta forsjarakka leggja
flokkana og sent þá til Síberíu og
látit þá jagast þar og eigast á
kostnat sjálfra sín, en ekki á kostnat
annara hinna fámennustu, og fátækustu
og afskekktustu þjóðar þessar heimi.
Og litla trú hefi eg á því, at nokkut
vetist úr, þegar stúdentarnir hætta
í Höfn kemur til þeirra fá ekkert á þeim,

at minnsta kosti, at breytast nógj til hins betra.

Nú er Einar Ben. von á mæjum dagi hingat til bæjarins. Ollum vit þá at halda pólitiskan fund hér. Þat vill nú svo vel til, at eg er kosinn til valda í stúdentafélagsins hérnaðsritari. (Ritstjórnarnefnd: Jóh. Sig. form., Bárð. Jónsson félitis). Get eg þá nokkurn þar um ráðit. Höfum vit bakit þeim Skúla, B. Kr. og N. G. á fundum. Skúli og Björn neituðu at koma Kolarnir! Lán enga ástæðu til þess, og vóru svo kurteisir at gefa í skyn, at „afbaðatar frettir" yrði fenkar af þú, er þeir sagði þar! En Tryggvi hefir heitit at koma, ef hú verðr ekki farinn. Eg hefi hitt þá höfðingjana, hann og Kynnuden, og er þó ekki þörf á þeim villansari eða áfugri í þessu máli, sem vænta mátti. Skúla fann eg og at máli og átti litit eitt tal vit hann um „Tjarnarskrármálit". Segði eg honum

svo, at til lítils myndi at reka
mönnum þetta mál, því at bóndafólk
er virðist ásáttir á þat at þiggja
samþykkja framvegis sitasta tingi.
Þá kvat hann, at annað hefði
ekki verit gert en „appellera" til
fjórðarinnar. Hann sagði og, at
flestum sinn myndi styðja R. B. til
valta í Snæfellsnessýslu, því at þeir
vilda hann heldr en Lárus. Kvat hú
ekki óvænt um, at hú félli, ef skip
fengist til at flytja Jónsara til
Kjósstaðarins.

Hér í Hólmum hefir mál þetta
legit í þagnargildi um hríð. En menn eru
nú eitthvat at muldra sín á milli. Þeir Borgi og Tit
hafa hér nokkurn flokk í eftirdragi,
margir láta sig mál þetta engu
skifta, svo lem. „intelligensarnir" allir. Þá
eru hér alemagis Landvarnarmenn,
en sjóvir eru þeir og daufir, þó at
tala, og hera lítt skyn á máleit. Og
efitt heldi eg, at þat veitt = eg gæti hér úti
fleygit. Þál er og fáva manna til at
semja þat. Á hinum fyrirhugaða fundi
ætlaði eg at taka til máls. Hugs eg, at
eg verði allmikilum tíma til undir-
búnings, þótt eg mæli mannast vera
at því, því at nú liðr at heim-
sókninni. Þeyni eða þá leitt at
fleygja því í ofnum eða skrifborðs-
skúffuna, er eg set saman undanfar-
um efitirmunum. Alt eins, at
R. B. mæti á fundinum! – En vond-
aufir eru menn hér um úrslit
baráttunnar vit þjótina fyrir hit
fyrsta og hyggja fróðir menn, at Al-
berti verði kjörin vitverignar og stirðr til
allra samninga. Þat hefir staðit í
blöðunum hérna, eg hú atlati
heim í vor, hvat svo sem úr því
verðr. Og verðr þá ekki at spyrja at
flestskaparmönnum og sunjarðinum fyrir hon-
um þar í Vík, kýst eg vit. Þá mæri
geta, at hinum verðr ekki mikit
fyrir at sníða lestrarmunna á sveig

Einkaeigandi Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

sína. Er þat ójafn leikur at láta
þá tíðir og Biza glíma vit hinn
hinn mikilhæfasta og - um framan
dylgjasta stjórnmála mann dana. Hefir
~~mæli~~ hann stungit mæli mörm-
um í vasa sinn, en Íslendingar
eiga til í eigu sinni. Vér vórum
óheppnis þar, er hann var rát-
gjafi vor. Dennzer vildi láta
oss hafa fulla sjálfstjórn, at
þú er mælt er hér, og gera Val-
demar ~~þeim~~ at ~~at~~ landstjóraðsem
er sagði skástur maðr í kóngsætt-
inni hérna. En hann fékk aud-
vitat eigu rátt fyrir Albert, er
helt hefir allt rátaneytit undir
sig. Virðist óvanger rátaneytisskiptis
~~eins~~ etla at verða ~~afarmikill~~ fremur lítill í ofrat

Fantrúm líkar vér ekki illa.
Íslenzk blaðamennska stendr á sorg-
lega lágu stigi. Þat sjáum vér bezt,
er vér fórum at lesa blaðin hérna
og þú spörir vér fremur sinn, at

Einkaeign Landsbókasafns Íslands á Dagur Eiríksson Reykjavík

fagurt yrði máturmálið vart, „hit nýja"
og þat væri vitat eins vel og beztu
danskir vithöfundar vita dönsku.
Þat er sárt at sjá, hversu sagna
málit forna og fagra sundgast. Og
mikil hörmung er at sjá nýjan
sérvisku- og vitleysugrautinn hans
Bjarna okkar frá Vogi. Og þat
veit trúa mín, at slíkur grautur
á stafsetning finnst nú víst ekki
í öðru vesæl. Þótt Guðmundur skáldi
þykja nú ótrúlega lélegt. Íslenzkuvit-
it er ekkert annat en auglýsinga-
skrum, er hefði átt at vera í auglýs-
ingadálkunum á öftustu síðu. Og þat
hell eg, at lítit vit verði yðrum, at
slíkum „prósuhetum". En þat hamingj
eigi, at þit ráðist á heimasætjúmarfar-
ralfana. Og hefði þig mátt reka
minni til þess, at eg hafði engu trúlla-
trú á leitogum ~~[illegible]~~ á þeim í fyrra.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ey sá gerla, at þat vóru ratnir og fínir raftar, er fengu eigi risit undir þunga þeim, er stóðu þeirra fyllti.

Hefirðu ekki skrifat Guðm. G. Bárðarsyni um þetta mál? hvern mig in er hann?

Jaja. Ey skal inna málstat yðrar, sem best eg get, en vík er sú nú á milli vina, at illt er tilráðagerðar. Og leitt er, at ekki er vál á betri og traustari forinnja en B. B.

Kveðja til Baðerup og Jóns Jónssonar og ~~mig~~ minnu hú á at senda mér mynd af sér, sem hú hét mér. Eg skal endurgjalda mynd og bréf. Eg á og mynd hjá Bjeti bróður þinum, þó at eg gaf honum mynd af akkur þórð i fyrra. – Þorv. P. er hér nú. Eg spurði hú ýmislegt um hagi þína og gat hú lítit sagt, en vissi þó víst minna. Hvarðar beztu kveðjur þínum, sem fyrr.

Þ. Gunnarsson

Landskjalasafn Íslands / National Archives of Iceland © Þjóðskjalasafn Reykjavíkur

Granastaðum 27. Febr. 1901.

Benedikt minn elskul.!

Þökk mina komu lampaglösin þau er þið bátuð mig á útvega, og sendi ég þau með „þiltunga" frá Björgum sem kjósa vil að fara til Húsavíkur – „á forfallalausu" – á morgun. Vonu svo líka að þykkt komi þau vel (ég meina „náttúrlega" glösin) þegar „leikarafjalan" byrjar.

Veit ekki hvenær ég kem á komandi líður vel – jæja, í síðasta minnsta þaðanlega, og öllum hér.

Verðu blessaðr. þinn einl. fr.

Bald. Frani

Þú hefir gefur þó ég sendi þér snæpil þú ert í hálfgerðu vitfanga-hraki

Flem vit-

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Á aðalfundi Skaupfél. þing. hinum síðasta, er haldinn var að Grenj. st., kom fil umr. Skemmdar húðir er flutteist í fél. í ár. Ólaf þeim umr. kom þessi vísa á gang:

„Ólagið er allstaðar
Ekki eizt á skinni:
Gjörast húðir gótóttar
Gali hver að sinni."

(Sigurð Friðr. Skauna)

02.02.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Herra Benedikt Sveinsson

Húsavík

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Víkingavatni 14 okt. 1900

Elskulegi vinur!

Hjartans þakkir fyrir allt og allt gott frá því fyrsta, og sérlagi fyrir síðast og allar gjafirnar þá.

Það verða aðeins örfáar línur sem ég skrifa þér, aðalefnið er það að biðja þig að hirða fyrir mig jarjona hérna sem eftir varð hjá okkur um daginn; hún hefur held ég annaðhvort ordið eftir úti skúrnum þar sem við höfðum dótið okkar eða þá sleppt loftinu að sumanverðu þar sem vindur svæfum; Ef hún nú kemi fyrir þá bið ég þig að senda mér hana með Þórarni á Grásíðu sem nú allar einnaftir á morgun. En ef hún fyrir fyndist nú hvergi hjá ykkur, viltu þá gjöra svo vel og spyrja þá í búðinni eftir henni ef það gæti skeð að hún hefði lent með dótinu þángað, sem mér þykir mesta óliklegt.

Ég nefndi við Þórarinn á Grásíðu hvort hann vildi ekki taka lamb af ykkur, var hann fús til þess, vildi helst taka 2 lömb svo ég lét fara til hans 2 hrúta svartann og hvítann undan sömu

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ánni, legðu mömmu þinni það.

Hérna er ekkert að frétta annað allt borilegt allir eru vel frískir, samt er tíðin altaf heldur stirð grenjandi bruna stórhríð á gær. Vel gekk ferðin heim um daginn, fórum þarna ekki fyr en kl. 12 af Vík-inni og náðum þó hátunum heim, enda héldum við áfram svo hratt sem við gátum, stönsuðum hvergi, og tókum aldrey ofanaf klásunum, þótti fólki við vera fljótir á ferðum.

Svo lík ég bætnum í bréfið, berðu hjartans kveðju mína til mömmu þinnar og Dodda, líka biðja margir fleiri að heilsa yðkur.

Verið ofinlega blessuð þinn einl.

Kr. Kristjánsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Gardi 5. Júlí 1900

Elsku frændi!

Hjartanlega þakka jeg þjer síðustu sendingu og fildina á bryggju sperd, lekt, og fyrr konungar noregs fylgda ~~tj~~ hetjum sínum og hirðmönnum og gáfu þeim að skilnaði skrid hraðar skeiðir. –
þá er að slá á annan streng og er hann all ólíkur, enda er jeg sundur gerðarmaður hinn mestir í hugsun og fram komu einn og þú þekkir, enda ít heimbir líðit það að maður standi ekki í sömu sporum sem staðar hiðarklár, og láti hendur og hugsun hanga afan

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1

~~hanga upp~~ med sitanum i tánu adgjörda leiri, já þad var nú einmitt kir sem jeg ætla ad minnast á vid þig núna, og er þú sao varid ad jeg á 4 vetra kú gelda vel feita sem jeg er ad hugsa um ad drepa, og vildi jeg bidja þig gádi frendi, ad komast eftir hvert Jón Ármann Bjarni sálust Sydlum. Gísli eda einhver vies madur annar munda kaupa nokkud af nauta kjati í 18 eda 19 viku sumars, og stirkja ad þú minnegna, þú mjer þikir þægi legast ad fara bedi med Bala minn og kúna í sámaferd, Gudjónsen kaupir nautid, en mjer þikir verra ad fara med kúna líka uppá tóma óvissu, ef þú gelur selt kir-skrokkin fyrir mig í ordi eda eitt hvad af honum þá vildi jeg bidja þig ad selja slátrin líka í ordi, svo jeg hefdi eitthvad vist, ádur jeg færi ad heiman, látta hreina hausana og skinnin fara fyrir eitthvert verd ef hægt er.—

Þú gjörir sao vel og skrifa mjer línu um þetta vid tækifæri.—

Þyri gefur þetta víss þínum einf vin og frenda

G. B. Viking

Reykjavík 3. april 1900.

Háttvirt kunningi!

Bestu þakkir fyrir hífyðar dd. 15. f. m. Eg fékk ekki fundargerðina af Húsavík með „Vesta“ heldur með norðanpósti, svo að eg gat ekki lirt hana áður en Vesta fór nú, en það gerir minna til. Hún verður hérum kum út um land seint í þ. m. Eg hafði í síðasta blaði Ísafjarðarþjóðólfs 30. f. m. tekið fram, hvernig stefna réttast mundi að halda sér að fyrir heimastjórnarmenninu, og fellur það að mestu alveg saman við ályktanir yðar á fundinum, sem mér getjast vel að. Ef þér hafið þar byjað vel. Eg var hissa, er eg heyrði að Guðmundur Sandskálel var náinn vinur Valtýskan, og þvað

Rigsarkivet/Danish National Archives, Copenhagen, Denmark

er ekki að tala um þeri skálet. Þaur
eru eins og skítur á víði í öllum land-
málum. Um kæringahafur hér sydra
er ekki gott að segje að nu stödde. Það
er nu sem auðitað, að Valtýingar ætl-
aut eð að koma sínum mönnum
að alstaðar hér í Gennedimi, þá er þeir
jafnvel eu nu djarfir að tryggja anga-
lýjunar nuðu til ykkar, að þú er
og hef hept. Er það satt, að Halldór
Jónsson bankagjaldk. hafi beitað höfum
með fingmennuku þann nuðaupá?
Eg. hef borið það upp á hann, en hann
hefur fuðnitað, að nu eari. – Að þú
er Amtmýrla mestir, þá veit og ekkert
um, hvort og mun ljúda mig þar
fram. Þar er nu hattað, að báðir fing-
mennirnir þar eje að teljast til okkar
flokks, en ef annarhver þeirra fellr burt
sem er, eða vari mjög óvis að ná
kæringu, þá veit og ekki, hvað og kynn
að gera. En þar er mikið af valtýrsins
„matadórum:, þeirannir verðir eins
og vant er, og þeir draga marga með sér.
Svo er hinu vinalandi vora Ólafur í
Arnarbæli eftir vill að hugsa um fing-
mennska, spanaður upp til þess af Val-
týingum og sjálfsagt enn fleiri t. d.
Sigurður búfræðingur, sem ekki er óhætt að
treysta. Stefán kennari ætl. ekki að komast
að í Skagafirði, þú að hann yði tryggt
arti dilkar Valtýs. Svo vari ágætt, ef þú
gætud hugsað atthað um utúlæsýslum-
ar. Þar eu nu vútraiknaðlegar í þessu
máli og rikular. Austur-Skaptfellingar
vilja vjarnan hafa sín Jón, en vantar
þar vinanhéraðsmann, nema Þorgrím
lækni Þórðarson, sem er valtýskur. Þú er
nú er, að Sudlanger munu vilja fasta
á sveri, þú að dr. Jón Þorkelsson
treystir sér þar ekki á móti honum, og þú
höfuð veit og ekki, hvor maður ætl. að
koma honum að, nema ef það vari á
Austurlandi, en í þú sjórdæmi „spekulera

nú þegar svo margir að sögn, að víst er hver hvarvetna klýfur. Sira Sig. Gunnarsson mun allsekki vís í kraftlausnarsýslu. Þar mun Lárus sýslum. bjóða sig, en hann er þó ad minnsta kosti ekki valtýskur. Þórhallur talinn valtur í Borgarfirði, en Björn í Grröf líklegastur til ad fella hann. Hér í Reykjavík verdur ekkert vist um, hvernig fara muni. Nýir kandidatar geta komid upp, þó er minnst varir.

Audvitad alla okkar flokkar ad gera þad sem hægt er til ad knekkja hinum, en þad er lakast, ad lidid er svo skipt, mislitt og áhugalítid. Þeim 2 mál, er Valtýingar hafa sett upp sem studningsbjálka Valtýskunnar, spilla mjög fyrir, þó ad þeir skiptast menn á ýmsa vegu. En hvad um þad. Þeid er ekki vert ad örvænta um úrlitin nú þegar. Hér veit nema Indríði: hvítur.

Med innsemd og virdingu

yðar Hannes Þorsteinsson.

Handskjalasafn Sigríðar Benediktsdóttur © Þjóðskjalasafn Íslands, Reykjavík